

Европски суд за људска права

ЧЕТВРТО ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представке бр. 59134/16 и 10385/17

**Татјана ПЕТРУШИЋ против Србије
и Ивица ПЕТРОВИЋ и др. против Србије**

Европски суд за људска права (Четврто одељење), на заседању Одбора 10. јануара 2023. године у саставу:

Faris Vehabović, *председник*,

Iulia Antoanella Motoc,

Branko Lubarda, *судије*,

и Branimir Pleše, *вршилац дужности секретара одељења*,

Имајући у виду:

представке против Србије поднете Суду на основу члана 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција”) од стране подносилаца представки наведених у приложеној табели (у даљем тексту: „подносиоци”) 3. октобра 2016. године;

одлуку да се о притужбама подносилаца по члану 6. став 1. обавести Влада Републике Србије (у даљем тексту: „Влада”), коју заступа њена заступница госпођа З. Јадријевић Младар, и да се притужбе подносилаца прогласе неприхватљивим по члану 14. Конвенције;

запажања странака;

Након већања, одлучује како следи:

ПРЕДМЕТ СЛУЧАЈА

1. Подносиоци су се жалили да им се, на основу ригидног тумачења важећег законодавства, не могу надокнадити трошкови правног заступања у поступку пред Уставним судом у којем су успешно решили своје уставне жалбе. Према подносиоцима, ово је представљало несразмерно ограничење њиховог права на правично суђење у супротности са чланом 6. став 1. Конвенције.

ПОСТУПАК ПРЕД СУДОМ

2. Након што је туженој Влади достављено обавештење о представкама, у запажањима подносилаца од 27. октобра 2021, односно 10. децембра 2021. године, достављеним као одговор на оне које је поднела Влада, заступник подносилаца је навео, између осталог, да је поједине делове одбране Владе могло да припреми само лице без искуства у адвокатури или „идиот”. Предметни аргумент се односио на тврдњу Владе да би поменута надокнада, у сваком случају, само довела до тога да подносиоци са правним заступником буду у повољнијем положају у односу на подносиоце који су се сами заступали.

3. У својим додатним Запажањима од 2. марта 2022. године, Влада је уложила приговор, између осталог, због непоштовања и употребе увредљивог језика од стране адвоката подносилаца. Влада је констатовала да је реч „идиот” груба и увредљива и да је као таква очигледно неприхватљива. Користећи наведену реч, адвокат подносилаца представке је показао непоштовање не само према туженој држави већ и према самом Суду. Влада је стога затражила од Суда да обе представке прогласи неприхватљивим на основу тога што је спорно понашање представљало злоупотребу права на представку у смислу члана 35. став 3. Конвенције.

4. Дописом од 9. марта 2022. године, Суд је позвао заступника подносилаца да одговори на приговор Владе.

5. У писму које је Суд примио 22. априла 2022. године, заступник подносилаца је поновио своје раније наводе о меритуму предмета, али није дао никакве коментаре у вези са приговором Владе.

ОЦЕНА СУДА

6. Имајући у виду сличност предмета наведених представки, Суд сматра да је примерено да их испита заједно и да донесе јединствену одлуку.

7. Суд ће затим испитати захтев Владе да две представке прогласи неприхватљивим на основу члана 35. ст. 3. и 4. који, у релевантној мери, утврђују следеће:

„3. Суд ће прогласити неприхватљивом сваку појединачну представку ... коју сматра ... [] ... злоупотребом права на представку.

4. Суд ће одбацити сваку представку коју сматра неприхватљивом према овом члану. То може учинити у било којој фази поступка.”

8. Суд понавља да се, према својој судској пракси, представка може сматрати злоупотребом права на индивидуалну представку када, између осталог, подносилац у својој преписци користи посебно оштар, увредљив, претећи или провокативан језик – било да је ово уперено против саме тужене Владе или њеног заступника. Ипак, није довољно да је језик подносиоца представке само оштар, полемичан или саркастичан; мора да пређе „границе нормалне, грађанске и легитимне критике” да би се сматрао увредљивим. С тим у вези, правни стручњаци који заступају подносиоце пред Судом такође морају да поштују процедурална и етичка правила, укључујући употребу одговарајућег језика (видети *X и др. против Бугарске* [Вв], број 22457/16, став 146, од 2. фебруара 2021, са даљим упућивањем). Међутим, ако се подносилац током поступка пред Судом уздржи од даље употребе дотичног провокативног или увредљивог језика, а затим га изричито повуче и понуди извињење, представка се не може одбацити као увредљива (видети, на пример, *Черњицин против Русије*, број 5964/02, ст. 26–28, од 6. априла 2006. године).

9. Имајући ово на уму, Суд узима у обзир поднеске заступника подносилаца како је описано у претходном ставу 2 и закључује да се реч „идиот” посебно мора сматрати увредљивом и неоправданом и да представља лични напад на заступника Тужене државе у току поступка пред њом. Оспорени језик је стога такође прекорачио „границе нормалне, грађанске и легитимне критике” без утицаја на основаност сопствених

аргумената адвоката (видети горе став 8; видети такође *Di Salvo против Италије* (одл.), број 16098/05, од 11. јануара 2007. године).

10. С обзиром на горе наведено и с обзиром на чињеницу да заступник подносилаца такође није искористио накнадну прилику да повуче спорни неприкладан језик или понуди извињење (видети горе ст. 4. и 8.), Суд налази да је такво понашање заиста било супротно сврси права на индивидуалну представку.

11. Из наведеног следи да се две представке у овом предмету морају одбацити услед злоупотребе права на представку, у складу са одредбама члана 35. ст. 3. и 4. Конвенције.

Из ових разлога, Суд, једногласно,

Одлучује да споји представке;

Проглашава представке неприхватљивим.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаном облику 2. фебруара 2023. године.

Branimir Pleše
вршилац дужности секретара

Faris Vehabović
председник

Додатак

Бр.	Број представке	Назив предмета	Поднето	Подносилац представке Датум рођења Место становања Држављанство	Заступник
1.	59134/16	Петрушић против Србије	03.10.2016.	Татјана ПЕТРУШИЋ 1966. Ниш / српско	Станимир ЂУРИЋ
2.	10385/17	Петровић и други против Србије	03.10.2016.	Ивица ПЕТРОВИЋ 1964. године Алексинач / српско Срђан ЦОЛАРИЋ 1967. године Алексинач / српско Далибор КОСТОВ 1982. године Алексиначки Рудници / српско Горан ПЕТРОВИЋ 1972. Житковац / српско	Станимир ЂУРИЋ